

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΑΚΡΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ή ΜΗ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΥΤΟΦΑΓΟ ΑΚΑΡΙ *EUTETRANYCHUS ORIENTALIS* (KLEIN)

Κατά τη διενέργεια των μακροσκοπικών ελέγχων από τους υπόχρεους (φυτωριούχους, παραγωγούς) για τη διαπίστωση ή μη της παρουσίας συμπτωμάτων προσβολής εσπεριδοειδών (πορτοκαλιά, λεμονιά, μανταρινιά) από το φυτοφάγο άκαρι *Eutetranychus orientalis* (Klein), παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

1. Επιβλαβής οργανισμός: Το φυτόφαγο άκαρι καραντίνας *Eutetranychus orientalis* (Klein), που προσβάλλει τα εσπεριδοειδή.

2. Φυτά ξενιστές που προσβάλλει: Θέλουμε να επισημάνουμε ότι εκτός από τα εσπεριδοειδή, το *E. orientalis* έχει ένα σημαντικό αριθμό φυτών ξενιστών μερικά από τα οποία αποτελούν σημαντικές καλλιέργειες για τη χώρα μας, όπως:

Gossypium hirsutum (βαμβάκι),

Vitis vinifera (αμπέλι),

τα κηπευτικά *Solanum melongena* (μελιτζάνα), *Phaseolus vulgaris* (φασόλι), *Cucurbita pepo* (κολοκύθι), *Cucumis melo* (πεπόνι)

και τα οπωροφόρα *Prunus persica* (ροδακινιά), *Prunus armeniaca* (βερικοκιά), *Amygdalus communis* (αμυγδαλιά)

Στο αμπέλι, την βερικοκιά και την αμυγδαλιά έχει διαπιστωθεί και στην Ελλάδα (Νομός Αττικής).

Πέραν αυτών όμως έχει βρεθεί σε: *Tamarix aphylla*, *Moringa oleifera*, *Albizzia procera*, *Chrysanthemum morifolium*, *Luffa acutangula*, *Mollugo hirta*, *Morus alba*, *Ricinus communis*, *Azadirachta indica*, *Boerhaavia diffusa*, *Melia azedarach*, *Althaea rosea*, *Gynandropsis gynandra*, *Acacia nilotica*, *Tagetes tenuifolia*, *Dahlia pinnata*, *Acacia modesta*, *Acer* sp., *Cypressus sempervirens*, *Ipomoea* sp., *Lathyrus odonatus*, *Pongamia pinnata*, *Cassia holosericea*, *Nerium indicum*, *Ailanthus excelsa*, *Cannabis sativa*, *Hamelia patens*, *Vigna cylindrica*, *Calotropis procera*, *Grewia populifolia*, *Blumea membranacea*, *Mentha piperita*, *Helianthus annuus*, *Solanum nigrum*, *Withania somnifera*, *Arundo donax*, *Malvastrum tricuspidatum*, *Cassia* sp.,

Trianthema monogyna, *Amarantus* sp., *Cichorium intybus*, *Verbena barariense*, *Lantana camara*, *Salvadora oleoides*, *Carica papaya*, *Citrullus vulgaris*, *Hibiscus* sp., *Jasminum* sp., *Musa sapientis*.

3. Μορφολογία: Το *E. orientalis* έχει χρώμα καστανοκοκκινοπρασινωπό. Το μήκος του σώματός του κυμαίνεται μεταξύ 350-425μ ενώ το πλάτος μεταξύ 215-265μ. Είναι ορατό με φακό x10. Το θηλυκό είναι μεγαλύτερου μεγέθους και έχει σχήμα ατρακτοειδές, το δε αρσενικό είναι μικρότερο του θηλυκού και έχει σχήμα σώματος τριγωνικό. Τα ωά είναι ωχρόλευκα, ελαφρώς πεπιεσμένα νωτοκοιλιακά (Εικ.1, 2 & 3).

4. Συμπτώματα: Προσβάλλει κυρίως τα φύλλα και λιγότερο τους καρπούς. Στα φύλλα προκαλεί πολυάριθμες σταχτόχροες κηλίδες που καλύπτουν σχεδόν ολόκληρη την φυλλική επιφάνεια προσδίδοντας στο προσβεβλημένο δένδρο μία χλωρωτική όψη, ενώ οι προσβεβλημένοι καρποί αποκτούν μία υπόφαια όψη. Στις σοβαρές προσβολές προκαλεί κακή λειτουργία του φαινομένου της φωτοσύνθεσης και της διαπνοής του φυτού με αποτέλεσμα τις θερμές ώρες αυτό να χάνει μεγάλες ποσότητες νερού και τελικά τα δέντρα να εμφανίζουν μία εξασθενημένη ανάπτυξη και μειωμένη παραγωγή. Τα φύλλα καθίστανται ασθενικά και με ένα ελαφρύ άνεμο πέφτουν απογυμνώνοντας έτσι τελείως τα κλαδιά.(Εικ. 4, 5 & 6)

Φωτογραφίες με συμπτώματα

Τα προκαλούμενα από το άκαρι συμπτώματα σε δέντρα εσπεριδοειδών (πορτοκαλιές και νεραντζιές) καθώς και η μορφολογία του παρουσιάζονται στις ακόλουθες εικόνες οι οποίες προέρχονται από τη συλλογή του Εργαστηρίου Ακαρολογίας και Γεωργικής Ζωολογίας του Μ.Φ.Ι.

Εικόνα 1. Ακμαίο θηλυκό (α)και ακμαίο αρσενικό (β)του *E. orientalis*

Εικόνα 2. Πρωτονύμφη και ωά του *E. orientalis*

Εικόνα 3. Άτομα διαφόρων ηλικιών και πολλές εκδύσεις κατά μήκος της κεντρικής νεύρωσης φύλλου λεμονιάς, ενώ παράλληλα διακρίνονται και τα συμπτώματα που προκαλεί στα φύλλα αυτός ο τετράνυχος

Εικόνα 4. Χαρακτηριστική αποφύλλωση των δέντρων από προσβολή του *E. orientalis*

5. Τρόπος μετάδοσης:

Διαδίδεται με τον άνεμο καθώς και με κάθε είδους μετακίνηση προσβεβλημένου φυτικού υλικού. Ο άνεμος πέρα από τις κινητές μορφές μπορεί να εξασφαλίσει και την διασπορά των ωών με την πτώση των προσβεβλημένων κυρίως φύλλων.

6. Κατάλληλες χρονικές περίοδοι μακροσκοπικών ελέγχων:

Κατάλληλες περίοδοι μακροσκοπικών ελέγχων είναι:

- Αρχές Σεπτεμβρίου – μέσα Δεκεμβρίου

- Αρχές Μαρτίου – Αρχές Ιουνίου

7. Γνωστοποίηση στη Φυτοϋγειονομική Υπηρεσία:

Κάθε παραγωγός πρέπει:

➔ Να γνωστοποιεί στην αρμόδια Φυτοϋγειονομική Υπηρεσία της περιοχής του, οποιαδήποτε ασυνήθιστη εμφάνιση συμπτωμάτων ή παρουσία επιβλαβών οργανισμών ή κάθε ανωμαλία που παρουσιάζουν τα φυτά του.